

Verkiezingsprogramma

ChristenUnie

Aalborg

2006 - 2010

Inhoudsopgave

Visie	3
--------------------	----------

Van IK naar SAMEN	3
Samenleven	3
Samenwerken	3

Speerpunten	4
--------------------------	----------

Speerpunt 1: Samenwerking tussen burgers en overheid	4
Wie waarvoor verantwoordelijk?	4
Heldere normen, rechtvaardige overheid	5
Het goede voorbeeld.....	5

Speerpunt 2: Samen leven	7
Buurt en dorp.....	7
Onderwijs en opvoeding.....	8
Ruimtelijke samenhang	8
Sport	8
Samen met minderheden en vluchtelingen.....	9
Iedereen hoort erbij	9

Speerpunt 3: Samen zorgen	11
WMO.....	11
Wet werk en Bijstand	11

Speerpunt 4: Samenleven, ook met de natuur	13
Energiebesparing en klimaatbeleid	14
Natuur- en milieu educatie	14
Waterbeleid	14

Speerpunt 5: Samen met levensovertuigingen	16
Zondagsrust	16
Onderwijs	17
De ChristenUnie over kunst en Cultuur	17

Speerpunt 6 Economie, samen winnen	19
Vestigingsbeleid	20
Werk	20

Visie

Van IK naar SAMEN

Samen werken aan een actieve en betrokken samenleving. Spreekt u dat aan? Lees dan verder!

Op dinsdag 7 maart 2006 worden de verkiezingen voor de gemeenteraad gehouden. Als inwoner van Aalborg heeft u het op die dag voor het zeggen. Welke koers moet de gemeente varen in de periode 2006 tot 2010? Daaraan kunt u bij de gemeenteraadsverkiezingen een beslissende richting geven. Hieronder legt de ChristenUnie uit wat naar haar overtuiging die richting moet zijn en wat de ChristenUnie met uw stem hoopt te gaan doen, in de gemeenteraad en daarbuiten.

Samenleven

Mensen zijn geen eilandjes. Zij staan niet op zichzelf. Zij functioneren pas goed sámen met anderen. Pas in het samen leven en samen werken komen mensen echt tot hun recht. Dat besef is in onze maatschappij op de achtergrond geraakt.

De ChristenUnie vindt het de hoogste tijd om de eenzijdige gerichtheid op het individu in te ruilen voor een visie waarin relaties tussen mensen en groepen van mensen centraal staan.

Wij doen dat vanuit ons christelijk geloof, dat ons leert om God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Met 'naaste' bedoelen wij niet alleen familie, vrienden of burens, maar iedereen waar we mee in aanraking komen.

Een samenhangende samenleving wordt gedragen door goede relaties tussen mensen in gezin of buurt, maar ook tussen werkgever en werknemer, tussen politici en burgers, tussen zorgverlener en zorgvrager, en ook tussen mens en natuur.

Vanuit die overtuiging wil de ChristenUnie werken aan een waardevolle samenleving. Dat kan zij echter nooit alleen.

Samenwerken

Veel burgers zijn zeer actief, in verenigingen, buurten en dorpen, kerken en noem maar op. Dat is heel goed en belangrijk en moet verder versterkt worden. Juist door samen actief te zijn en door samen verantwoordelijkheid te nemen vormen we een samenleving. De ChristenUnie wil daarom vanuit de politiek inzetten op samenwerking. Samen met mensen uit onder meer buurten, bedrijven, welzijnsorganisaties, verenigingen en kerken willen wij actief en betrokken werken aan een leefbare gemeente.

Wij willen ons sterk maken voor gezamenlijke en onderlinge verantwoordelijkheid. In eerste instantie zal dat moeten gebeuren tussen mensen en organisaties onderling (met organisaties bedoelen we verenigingen, stichtingen, kerken, bedrijven, etc.). Maar ook de gemeentelijke overheid kan en moet daar verantwoordelijkheid in nemen. Bij voorkeur zal zij alleen de noodzakelijke randvoorwaarden stellen, maar soms zal de gemeente het initiatief moeten nemen en/of actief moeten meehelpen. In alle gevallen zal de overheid zich dienstbaar moeten opstellen.

Deze visie willen we vertalen in een samenhangend beleid met oog voor de menselijke maat, de menselijke waardigheid en goede onderlinge relaties, op zoveel mogelijk beleidsterreinen.

In een notendop is dit de visie van de ChristenUnie op Aalborg voor de komende jaren. Hier wil de ChristenUnie aan werken. Door op ons te stemmen helpt u mee om deze visie werkelijkheid te laten worden. Hoe de ChristenUnie dit concreet wil bereiken leest u hieronder.

Per onderwerp[wordt ingegegaan op trends en ontwikkelingen, onze visie, rol van de overheid en die van de burger en tenslotte de punten waar wij ons sterk voor willen maken.

Speerpunten

Speerpunt 1: Samenwerking tussen burgers en overheid

Trends en ontwikkelingen

Onder meer om de afstand tussen burger en overheid te verkleinen is in 2002 het stelsel van dualisering van het gemeentebestuur ingevoerd. Ook met het plan voor een gekozen burgemeester wilde men de burger meer bij de gemeentepolitiek betrekken. De ChristenUnie denkt dat het probleem dieper ligt. De oplossing ligt niet in structuurveranderingen, maar in een cultuurverandering. De overheid moet daadwerkelijk dicht bij de burger gaan staan. Beleid moet aansluiten bij wat er leeft. Met het programma 'Andere Overheid' wil de overheid zich beperken tot wat haar kerntaken zijn en deze taken beter uitvoeren: eenvoudiger, efficiënter, effectiever. Tegelijkertijd wil zij burgers meer mogelijkheden geven om naar eigen inzicht en met minder directe overheidsinmenging hun leven in te richten. Dit programma heeft nog te weinig concrete resultaten opgeleverd. Bovendien mag het hoofddoel niet 'bezuinigen' zijn. De burgers, individueel en georganiseerd, zullen juist met extra middelen geholpen moeten worden meer zelf te doen en minder op de overheid te leunen. Naast een efficiënte en betrouwbare overheid, dienen de mensen echter ook aangesproken te worden op hun burgerschap.

De ChristenUnie wil een keer brengen in het idee dat burgers bij de overheid alleen hun recht halen zonder zelf een positieve bijdrage aan de samenleving te willen geven. Burgers zijn niet alleen consumenten, maar ook producenten van een bloeiende gemeente.

Visie van de ChristenUnie

In een goed functionerende gemeente is er een gezonde samenwerking tussen een dienstbare overheid en een verantwoordelijke samenleving.

De gemeentelijke overheid geeft veel verantwoordelijkheid aan burgers, organisaties en bedrijven. De gemeente blijft altijd beschikbaar en betrokken. De gemeente ondersteunt waar nodig. De gemeente stelt kaders en controleert op hoofdlijnen.

Rol van de overheid / rol van de samenleving

Wie waarvoor verantwoordelijk?

De gemeentelijke organisatie zoals wij die voor ogen hebben is niet onberekenbaar, bureaucratisch, afstandelijk en op zichzelf gericht, maar betrouwbaar, dicht bij de mensen en dienstbaar.

Raadsleden moeten werken aan een goede aansluiting van het beleid bij de behoeften van de burgers. Daarvoor moeten ze regelmatig met hen in gesprek zijn. Burgemeester, wethouders én ambtenaren moeten voor de juiste *uitvoering* van het beleid ook goed voeling houden met de bevolking.

Een dienstbare overheid zoekt zoveel mogelijk participatie van de bevolking en weet intussen goed waar zijn eigen verantwoordelijkheden liggen. Zo'n overheid geeft vertrouwen, want wie vertrouwen wil krijgen, moet vertrouwen geven en betrouwbaar zijn.

Als het aan de ChristenUnie ligt erkent de overheid dat ze in de verzorgingsstaat teveel taken naar zich toe heeft getrokken en helpt zij de samenleving vervolgens om de verantwoordelijkheden die daar thuis horen weer op te pakken. Dat is duidelijk wat anders dan verantwoordelijkheden over de schutting van de samenleving gooien. De overheid kan (tijdelijk) hulp bieden in de vorm van tijd, geld, expertise en beleid. Dat beleid moet richting en ruimte geven. Aanmoedigen in plaats van ontmoedigen. Hoofdlijnen in plaats van details. Zoeken naar de beste vorm van samenwerken.

Een dienstbare overheid beschermt en faciliteert. Zij werkt samen met de burgers aan een goede en veilige samenleving.

Heldere normen, rechtvaardige overheid

De overheid die de ChristenUnie voor ogen heeft is de initiator en handhaver van publieke gerechtigheid. In onze gemeente moet het veilig leven, wonen en werken zijn. Duidelijkheid over normen gecombineerd met consequente handhaving is belangrijk. Het negeren en overschrijden van normen worden aangepakt. Toch zouden politie, justitie, welzijnswerk, jeugdzorg en dergelijke steeds meer met preventie bezig moeten zijn. Dat is meestal een relationele investering: voorlichten, bruggen slaan, conflicten in een vroeg stadium identificeren en uitpraten e.d. Dit betekent ook meer aandacht voor bemiddeling ('mediation') tussen burgers onderling en tussen burgers en overheid. Rechtvaardigheid betekent ook dat de overheid altijd weer oog heeft voor de menselijke, relationele kant. Maatwerk (binnen duidelijke kaders) is dan een middel voor rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid en niet een teken van willekeur. Sancties moeten redelijk zijn. Ook straffen is maatwerk.

Voor de ChristenUnie kan er geen sprake zijn van het gedogen van drugshandel. Daarbij hoort ook het aanpakken van drugs-, alcohol- en gokverslaving. De gevolgen van verslaving zijn zowel voor de betrokkene als voor de omgeving van de verslaafde desastreuus. Naast handhaving gaat het om adequate hulpverlening. Bij de aanpak van drugs-, alcohol- en gokverslaving is preventie het meest effectief. Goede voorlichting op scholen is belangrijk. Geen vrijblijvend verhaal, maar duidelijkheid over de risico's en gevolgen van drugs, alcohol en gokken. Met name de voorlichting zoals stichting de Hoop die geeft, zou op alle scholen gehoord moeten worden. Ook pleiten wij ervoor om gokautomaten voor zover mogelijk te weren uit de gemeente Aalburg.

Het goede voorbeeld

Bij de relationele benadering van politiek en samenleving die de ChristenUnie voorstaat, moet de overheid zelf het goede voorbeeld geven. Het is noodzakelijk om bewust de burgers op te zoeken en daar input voor het beleid vandaan te halen. Wij willen de komende vier jaar graag bevorderen dat u als inwoner mee kunt denken praten. Meedenken en praten op een moment dat het nog zin heeft. Dat betekent een cultuuromslag in het gemeentehuis. De gemeente vraagt eerst aan u wat u wilt, zonder dat er een uitgewerkt plan of een blauwdruk daarvoor gereed ligt. De gemeente neemt u vanaf het begin mee in het proces bij de totstandkoming van plannen. Wij pleiten voor interactieve beleidsvorming in plaats van referenda (zie verder speerpunt 2). Voor de ChristenUnie zijn daarnaast zaken als openheid, eerlijkheid, verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen belangrijk. Bouwen aan vertrouwen.

De ChristenUnie pleit daarom voor:

- **een helder beleid rond inspraak en interactieve beleidsvorming door u als inwoners vroegtijdig bij de ontwikkeling van plannen te betrekken en daarin naar uw mening te luisteren**
- een duidelijk beleid rond communicatie, het gebruik van internet, klantgerichtheid, afhandeling van klachten
- **het betrekken van jongeren, ouderen en andere doelgroepen bij de politiek door speciale raadsvergaderingen, panels, regelmatige adviesvragen, inspraakmogelijkheid in de raadsvergadering**
- **een duidelijke visie op samenwerking met andere gemeenten, samenwerking om sterker te staan en om het groeiende aantal taken te kunnen blijven vervullen, maar zelfstandig om de eigenheid van Aalburg te bewaren en dicht bij u als inwoner te kunnen staan**
- een integraal veiligheidsbeleid dat bestaat uit:

- veel aandacht voor preventie
- buurtveiligheidsonderzoeken
- politie zichtbaar aanwezig
- veilig wonen (woonkeurmerk)
- ex probleemjongeren (zet ze in als veiligheidsadviseurs, voorlichters op scholen of als stadswachten)
- investeren in HALT
- een gedragscode en ambtseed voor ambtenaren.
- **meer middelen vrijmaken voor handhaving variërend van illegale bewoning, illegale bouwwerken, milieudelicten, overlast hondenpoep, etc.**
- een helder, eerlijk en consequent subsidiebeleid (eigen bijdragen en eigen fondswerving door gesubsidieerde instellingen is een must)
- transparantie over de besteding van middelen
- voldoende middelen voor de rekenkamercommissie om de gemeente goed te kunnen controleren
- een meldpunt overbodige, onnodige, betuttelende, beperkende regels
- een bijsluiter bij de aanslagen voor de verschillende gemeentelijke belastingen met daarin gemeentelijke regels op dat punt. Voor hondenbezitters bijvoorbeeld waar ze hun hond los kunnen laten lopen en waar ze moeten aanlijnen

Trends en ontwikkelingen

Door individualisering en secularisering bestaat de samenleving steeds meer uit eilandjes. Jarenlang zijn mensen gestimuleerd om in de eerste plaats aan zichzelf te denken. Er is een sterke gerichtheid op de eigen ontwikkeling, de eigen carrière, het eigen huis, het eigen gezin. Mensen zijn minder solidair en minder tolerant. Die verbrokkeling is nog versterkt door het pluralisme. Jarenlang zijn allerlei verschillende groepen in de samenleving gestimuleerd hun eigenheid te behouden, vanuit de gedachte 'ieder zijn eigen waarheid, als ik er maar geen last van heb.' Al die verschillende groepen kunnen een verrijking van de samenleving betekenen, maar dan moet er ook voldoende aandacht zijn voor wat ons wel bindt. Daarvoor moet er contact zijn, gesprek, dialoog, relatie. Daardoor ontstaat begrip en betrokkenheid.

Visie van de ChristenUnie

In de samenleving die wij voor ogen hebben is er voldoende aandacht voor samenhang, voor gedeelde waarden en normen, voor wat ons bindt en voor die zaken waarin mensen elkaar gewoon nodig hebben. Sociale cohesie gaat over gezamenlijke en onderlinge verantwoordelijkheid en dus over relaties.

Bij sociale samenhang, de overdracht van waarden en normen en het investeren in onderlinge verantwoordelijkheid en relaties spelen opvoeding en onderwijs een grote rol. Daarnaast is het, juist met het oog op integratie en acceptatie van achterstandsgroepen, van belang dat er streng wordt opgetreden tegen overlast en wetsovertreding.

Rol van de overheid / rol van de samenleving

De gemeente kan hier op verschillende manieren concreet werk van maken:

Buurt en dorp

De gemeente moet veel investeren in het verstevigen en uitbreiden van de sociale cohesie in buurten en (kleine) dorpen, met een sterke nadruk op de vragen en behoeften van de bewoners. Steeds opnieuw blijkt dat als mensen de wijk 'van henzelf' beschouwen, zij zich veel socialer gedragen. Zodra een groenvoorziening 'eigendom' is van een aantal woningen, gaan mensen opeens spontaan tuinieren. Alledaagse leefbaarheidvraagstukken moeten beter opgepakt worden, waarbij overheid en sociale spelers meer ruimte laten voor bewoners, voor het maatschappelijk middenveld, zoals winkeliersverenigingen, kerken, welzijnsorganisaties, en voor private partijen (bijvoorbeeld bedrijven). Met elkaar kleuren zij hun buurt in.

De ChristenUnie wil investeren in de buurt en het (kleine) dorp. Er moet serieus werk gemaakt worden van buurtgericht werken en buurtbeheer. Indien mensen zelf geen initiatieven tonen, zal de gemeente buurt gerichte activiteiten kunnen oppakken, met als doel deze daarna weer "terug te geven" aan de samenleving.

Ook het beschikbaar stellen van geld voor projecten, dient zoveel mogelijk een tijdelijk karakter te hebben. Ideeën voor de wijk kunnen zo direct gestalte worden gegeven en zullen zorgdragen voor een grotere betrokkenheid van de bewoners.

De gemeente steunt particuliere initiatieven van buurtbeheer, bemiddeling bij burencorrelen, burenhulp, buurtpreventie en dergelijke. Met name op het punt van sociale controle en sociaal veiligheidsgevoel van mensen moeten initiatieven ondersteund worden. Aandachtspunt is de representativiteit van deze verenigingen (vertegenwoordigen zij echt alle bewoners?).

Voor deze benadering moet de gemeente zelf bereid zijn tot een cultuuromslag. De oplossing ligt niet alleen in structuuroplossingen (de gemeentelijke organisatie zal zich moeten aanpassen), maar ook in een andere manier van denken over en werken met burgers.

Werkloosheid is niet echt een probleem in Aalburg. De ChristenUnie pleit voor aandacht voor het opzetten van sociale werkgelegenheidsprojecten in het land van Heusden en Altena. Daarbij kunnen lokaal gevestigde bedrijven uitgedaagd worden te participeren in deze werkvormen. De ChristenUnie roept het bedrijfsleven op ook op deze wijze maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Ook voor Aalburg zijn er mogelijkheden om op deze manier meer mensen aan het werk te krijgen.

Onderwijs en opvoeding

De school is verantwoordelijk voor de zorg rondom de leerlingen, de gemeente zorgt voor de omgeving van de school (leefbaarheid en veiligheid). Samen betrekken ze de ouders erbij. De ouders blijven eindverantwoordelijk voor hun kinderen.

De school hoort een veilige omgeving te zijn waar kinderen zich thuis voelen en zich kunnen ontwikkelen naar volwassenen die voldoende zijn toegerust om de maatschappij te betreden. Helaas wordt de school in toenemende mate een onveilige plek, onder meer vanwege het individualisme, de afname van respect en de daarbij horende verkillung in de relaties. Te veel wordt er puur gedacht en gehandeld vanuit het eigen belang, zondig met (verbaal) geweld. Als een kind vastloopt, hoort er een breed, integraal zorgaanbod te zijn om kind en ouders te ondersteunen. Respect van alle betrokken beide partijen voor elkaar is een noodzakelijke voorwaarde. Als alternatief voor buitenschoolse opvang prefereren wij de inzet door gastoudergezinnen (-bureaus). Op het Willem van Oranje College zou een studierichting wenselijk zijn die aansluit bij de handels- en logistieke werkgelegenheid in onze dorpen.

Ruimtelijke samenhang

Sociale samenhang zou het uitgangspunt moeten zijn bij bestemmingsplannen, bij herstructureringen van straten, buurten en wijken, bij uitbreidings- en inbreidingsplannen en dergelijke.

Een nieuwe ontwikkeling is de woon-zorg-zone. Door een combinatie te maken van verschillende typen woningen, zorginstellingen, kleinschalige voorzieningen (kapsalon e.d.) wordt de sociale cohesie bevorderd, kunnen ouderen langer op zichzelf blijven wonen, en verbeterd de kwaliteit van de buurt. Bovendien wordt vereenzaming van vooral oudere mensen op deze wijze tegen gegaan.

De verhoudingen tussen huren en kopen, tussen starters en doorstromers, tussen jongeren en ouderen, tussen allochtonen en autochtonen is een aandachtspunt.

Het liefst zien wij gemengde wijken waar de "sterkeren" een positieve invloed hebben op de "zwakkeren" en andersom. Dit gaat zichtbare verloederung tegen en beïnvloedt de gezamenlijke verantwoordelijkheid positief.

Bij nieuwbouw dient gelet te worden op de toekomstige bewoners van een wijk of dorp. Wij willen variatie, die leidt tot gemêleerde wijken. Daarbij moet er gezorgd worden voor voldoende voorzieningen voor de verschillende groepen jongeren. Deze activiteiten moeten al bij het ontwerp meegenomen worden, zodat er niet achteraf discussie ontstaat over overlast.

Over combineren gesproken, de ChristenUnie is een groot voorstander van creatieve combinaties zoals het onderbrengen van een peuterspeelzaal en/of kinderopvang in een bejaardentehuis. Dan leren peuters met ouderen omgaan en hebben de ouderen meer contacten en gezelligheid. Zo zijn er tal van combinaties mogelijk.

Ruimtelijke plannen moeten ook over vijftig jaar nog bruikbaar zijn. Qua functie en qua materiaal.

Sport

Op het terrein van sport liggen ook kansen burgers met elkaar in aanraking te brengen. Daar kunnen mensen leren samen te werken en respect voor elkaar te hebben. Daar kunnen ze vrijwilligerswerk doen. De gemeente dient vooral aandacht te hebben voor sportverenigingen (teamsporten), vanwege de meerwaarde van het "samen doen".

De individualisering is merkbaar in de sportverenigingen. Vrijwilligers voor bestuurstaken zijn steeds moeilijker te vinden. Ook het vasthouden van leden en het vinden van vrijwilligers voor allerlei hand- en spandiensten wordt lastiger omdat de binding van de leden met de club af neemt.

De gemeente zal de sportclubs kunnen helpen een visie te vormen op hun samenbindende rol in de samenleving. De gemeente kan ook de verenigingen ondersteunen bij het aangaan van relaties die nodig zijn om een levendige, levensvatbare club te blijven. De gemeente is zo vooral een bruggenbouwer en regisseur.

Samen met de gemeente Woudrichem willen wij onderzoeken of een gezamenlijke zwemvoorziening haalbaar is. Zo'n voorziening kost geld maar moet dan ook maximaal geëxploiteerd worden en beschikbaar zijn.

Samen met minderheden en vluchtelingen

Binnen de mogelijkheden van de wet dient de gemeente vanuit een geloof in de waarde van gastvrijheid een goed beleid in de richting van vluchtelingen en asielzoekers te voeren. Zij probeert waar mogelijk bij te dragen aan de verbetering van de leefomstandigheden. Vanuit de autonome zorgplicht, formuleert de gemeente beleid voor noodopvang van uitgeprocedeerde asielzoekers. Vanuit het oogpunt van humaniteit en volksgezondheid en ter voorkoming van vlucht in illegaliteit en/of criminaliteit. Het doel moet blijven dat uitgeprocedeerde asielzoekers het land verlaten. Zowel bij de opvang als inburgering moet zo veel mogelijke ook maatschappelijke en kerkelijke organisaties worden ingeschakeld.

Veel allochtonen in Nederland functioneren prima. Zij maken op een positieve wijze volop deel uit van de samenleving. Ondanks het feit dat het percentage allochtonen in Aalburg laag is, en deze mensen geen specifieke overlast veroorzaken is de toonzetting vaak negatief. Samen moeten we alert zijn om deze verharding te voorkomen.

Iedereen hoort erbij

Voor mensen met beperkingen zelf, maar ook voor de rest van de samenleving is het belangrijk dat zij meedoen, erbij horen en geaccepteerd worden. Dat staat of valt met het al dan niet hebben van relaties. Goede en bereikbare voorzieningen vergroten de zelfredzaamheid en vervolgens de mogelijkheden om te participeren in het leven van alledag en zo (nieuwe) relaties aan te gaan en te onderhouden.

Veel aandacht moet uitgaan naar het proces van terugkeren in de maatschappij van ex-verslaafden, ex-gedetineerden, ex-psychiatrische patiënten en dergelijke. Zelfredzaamheid, sociale activering en participatie moeten gestimuleerd worden om terugval te voorkomen.

De ChristenUnie pleit daarom voor:

- **het beschikbaar stellen van middelen voor buurtschoonmaakacties en buurtpreventieprojecten (geen subsidie, maar gereedschap, afvalzakken en een cadeautje als dank) en kleine subsidies voor straatfeesten**
- cursussen opvoedingsondersteuning voor de ouders van kinderen op zowel basisschool als voortgezet onderwijs, plekken op scholen waar ouders elkaar kunnen ontmoeten (kwekplek) betrokkenheid en participatie van ouders
- **ook bij openbare scholen is het nodig een eigen bestuur te vormen met ouders van de schoolgaande kinderen. Uitvoering van het een eerder aangenomen amendement om besturen voor openbare scholen te vormen**
- **voorlichting herkenning kindermishandeling en andere gezinsproblemen**
- **campagnes tegen pesten en voorlichting herkennen van pesten**
- plan van aanpak sluitend netwerk zorgstructuur op scholen(clusters)
- gedragscodes op school
- **betere aansluiting tussen peuterspeelzalen en basisschool**

- stimuleren gastouder projecten als alternatief voor kinderopvang op scholen
- een integraal beleid op het gebied van welzijn (club - en buurthuiswerk en maatschappelijk werk), integratie, jeugdzorg, veiligheid en sport in relatie tot de brede buurtschool (inventarisatie van onderwijsinfrastructuur in samenhang met buurtcentra, peuterspeelzalen, e.d.) Let op: deels overlaten aan particulier initiatief, maar wel steeds goed overleg tussen gemeente en onderwijs- en welzijnsinstellingen over toekomstplannen, vooral met het oog op gebouwenplanning)
- **het in de huisvestingsverordening opnemen van de vestiging van een peuterspeelzaal in/bij de school**
- **duidelijk en helder beleid voor de ruimtelijke ordening. Gelijke behandeling van plannen van particulieren en projectontwikkelaars**
- **ruimtelijk beleid moet er op gericht zijn de gemeente leefbaar te houden: ruimte voor wonen, werken en recreëren**
- **meer aandacht voor de invulling van de randen van de kernen en de entree van het dorp op verantwoorde wijze vorm te geven, passend in de omgeving en bij het dorp**
- **inbreiding is een goed alternatief voor uitbreiding, mits rekening gehouden wordt met het karakter van het dorp en de schaalgrootte van de aanwezige bebouwing**
- **aanvragen voor een wijziging van het bestemmingsplan beoordelen op ruimtelijke kwaliteit en goedkeuring niet af laten hangen van de ouderdom van het bestemmingsplan**
- **samenwerking tussen sportclubs van verschillende sporten, om zo een afwisselend aanbod te creëren en meer faciliteiten te bieden**
- **Mogelijkheden voor een gezamenlijke zwemvoorziening met Woudrichem onderzoeken**
- samenwerking met het bedrijfsleven voor het werven van mensen voor het bestuur en expertise op gebied van financiën en organisatie
- ledenwerving kan verbeterd worden door contact met scholen voor naschoolse activiteiten
- het ontwikkelen van beleid om via (sportieve) activiteiten allochtone vrouwen meer bij de maatschappij te betrekken
- het bevorderen van multifunctionele sportcomplexen die de relatie tussen sportverenigingen, wijkbewoners en scholen verbeteren
- **het stimuleren van zelfbeheer van sportverenigingen**
- het stimuleren van buurtbeheer van speeltuinen, hangplekken, uitleenpunten voor sport en spel
- **In de uitvoering van verkeersveiligheidsprojecten wordt zoveel mogelijk landelijke richtlijnen gehanteerd.**
- **Onveilige bestrating voor ouderen, rolstoelgebruikers, gebruikers van rollators aanpakken. Er dient prioriteit te zijn voor onderhoud op plaatsen waar veel mensen uit genoemde doelgroep komen**
- **De verkeersveiligheid rond en op weg naar de scholen projectmatig aanpakken**

Speerpunt 3: Samen zorgen

Trends en ontwikkelingen

Door de vergrijzing, maar ook door de toename van het aantal *jonge* alleenstaanden (bijvoorbeeld door echtscheiding), door ingrepen in de sociale zekerheid, vermaatschappelijking van de zorg en veel andere ontwikkelingen is er steeds meer eenzaamheid. Mensen mogen niet buiten de boot vallen, vergeten worden en in een neerwaartse spiraal terecht komen. Door de Wet Werk en Bijstand heeft de gemeente meer verantwoordelijkheden gekregen om mensen te activeren richting werk. In de komende jaren komen er door de Wet Maatschappelijke Ondersteuning nog veel meer taken naar de gemeente toe.

Op zich is het heel goed dat de (uiteindelijke) beleidsbepaling en uitvoering zo dicht mogelijk bij de burger komt, maar voor de gemeenten én voor de lokale samenleving zal het een hele klus worden om de nieuwe verantwoordelijkheden waar te maken. Aalburg heeft een kleine organisatie en is afhankelijk van een kleine groep mensen. Om de kwetsbaarheid te verkleinen pleiten wij voor samenwerking op dit gebied met andere gemeenten en Woudrichem en Werkendam genieten de voorkeur. Naast de kwetsbaarheid van een kleine organisatie gaat het er ook om dat de beschikbare middelen zoveel mogelijk ingezet worden voor de zorg en niet meer dan nodig voor de organisatie van de zorg.

Visie van de ChristenUnie

De ChristenUnie zal zich sterk maken voor een goede verdere uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en zorgvuldige invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). In grote lijnen en qua achterliggende principes staat de ChristenUnie achter deze twee wetten. Verantwoordelijkheden teruggeven aan gemeenten en aan de samenleving is goed, maar een zorgvuldige, menswaardige en rechtvaardige uitvoering is een belangrijk aandachtspunt. Wij willen niet alleen een afslankende en duidelijke overheid, maar tegelijk – vooral voor de zwakkeren - een dienstbare en zorgzame overheid. Vooral op die terreinen waar het particulier initiatief dit (nog) niet kan bieden. Zij die hulp nodig hebben moeten terug kunnen vallen op een helpende overheid.

Rol van de overheid / rol van de samenleving

WMO

Veel aandacht zal besteed moeten worden aan het stimuleren én ondersteunen van vrijwilligerswerk en van mantelzorg. Met de invoering van de WMO en de toenemende vergrijzing zijn ouderenadviseurs onmisbaar. Invoering van de WMO zal kritisch gevolgd moeten worden. De ChristenUnie wil waken voor een verantwoord niveau van zorg en ondersteuning.

Ouderen en gehandicapten moeten mogelijkheden hebben voor het bezoeken van familie, vrienden, school, sport en andere activiteiten. Anders ontstaat er een sociaal isolement. De gemeente moet zich hard maken om dit te voorkomen door een ruimhartige en rechtvaardige Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) - en collectief vervoersbeleid. Daarvoor is regelmatig evaluatie nodig, samen met cliëntenraad/lokale gehandicaptenraad. De gemeenteraad moet een opname van de WVG in de WMO kritisch volgen.

De gemeente moet ook zorgen voor toegankelijkheid van voorzieningen.

De gemeente moet zorgen voor goede verkeersveiligheid, speciaal ook voor gehandicapten, kinderen en ouderen.

Wet werk en Bijstand

In de Wet Werk en Bijstand staat terecht het streven naar werk voorop. De ideeën van de ChristenUnie hierover zijn te vinden bij het speerpunt 'Economie; samen winnen'. Het blijft echter van buitengewoon belang aandacht te besteden aan het aspect van de bijstand. De gemeente stimuleert

daarom minima aanspraak te doen op regelingen door middel van intensieve voorlichting en gerichte huisbezoeken.

Bij het verstrekken van bijstand zorgt de gemeente voor individueel maatwerk:

- vrijstellingen van gemeentelijke heffingen
- kortingen bij vervanging van onmisbare, maar dure apparatuur
- reductieregelingen bij sport- of muziekverenigingen
- afhankelijk van de situatie niet te allen tijde een sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders met jonge kinderen. Stimulering richting werk (studie) en zo mogelijk parttime werk, zijn met het oog op de toekomst van deze gezinnen wel van groot belang

In samenwerking met organisaties en kerken wordt 'stille armoede' door de gemeente getraceerd. Verder draagt de gemeente, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, zorg voor voldoende opvang van dak- en thuislozen en voor een centraal adres zodat ze een uitkering kunnen krijgen. Deze speciale kwetsbare groep zit - zeker in grotere gemeenten - expliciet bij een wethouder in zijn of haar portefeuille.

De gemeente dient actief te zijn als het gaat om schuldpreventie en schuldhulpverlening. Zij moet ruimte bieden aan bonafide, private schuldhulpverlening.

Bij inburgering dient er al meteen gekeken te worden naar eventuele opleidingstrajecten, taalstages, werken en lerenprojecten, sociale activering/vrijwilligerswerk en dergelijke. Bovendien wordt er veel aandacht besteed aan taalvaardigheid van de bijstandsgerechtigden.

De ChristenUnie is niet tegen coffeeshops of bordelen omdat we traditioneel of principieel tegen zijn, maar omdat wij ons in willen zetten vóór een gezonde jeugd, vóór een veilige buurt, vóór de waardigheid en integriteit van vrouwen, vóór goede, gelijkwaardige relaties e.d. De ChristenUnie pleit voor zorg, respect en oog voor elkaar.

De ChristenUnie pleit daarom voor:

- laagdrempelige toegang tot de schuldhulpverlening
- afspraken met woningbouwcorporaties en energieleveranciers om betalingsachterstanden te signaleren en huisuitzetting te voorkomen
- samenwerking bij schuldhulpverlening met maatschappelijk werk voor de psychologische kant van schulden
- een cursus budgetbeheer als deel van de schuldhulpverlening
- gerichte voorlichting over (voorkomen van) schulden bij jongeren
- actief beleid om het niet-gebruik (door onwetendheid) van de bijzondere bijstand terug te dringen
- een vorm van budgetbeheer door de sociale dienst
- stimulering van een ruim aanbod van plaatsen voor begeleid wonen
- aparte opvang voor jongeren en geen uitval uit de opvang vanwege leeftijdsgrenzen
- stimulering van een goed functionerende sociale werkvoorziening op een brede basis
- werkervaringsplaatsen bij de gemeente creëren
- stimulering van preventieprojecten die meisjes beschermen tegen loverboys
- plaatsing van verslaafden in afkicktrajecten gekoppeld aan actief beleid voor de reïntegratie van verslaafden
- onderzoek naar de haalbaarheid van een hospice in samenwerking met andere gemeenten
- **bij de invoering van de WMO samenwerking zoeken met buurgemeenten om klanten slagvaardig en efficiënt te kunnen behandelen**
- **een helder kader als basis om op objectieve wijze vragen van klanten af te kunnen handelen zonder willekeur of schijn daarvan**
- **de begroting moet hierop afgestemd zijn**
- **met name de rol van vrijwilligers en organisaties die met vrijwilligers werken behoeven extra aandacht**
- **een dynamisch "loket" dat niet aan één fysieke plek (bijvoorbeeld het gemeentehuis) gebonden is, maar mensen op zoekt (bijvoorbeeld in de verschillende kernen)**

Speerpunt 4: Samenleven, ook met de natuur

Trends en ontwikkelingen

Steeds vaker maakt milieu een integraal onderdeel uit van het totale gemeentelijke beleid en kiezen gemeenten voor een duurzaamheidsbeleid of leefomgevingsbeleid waarbij naast milieuaspecten ook sociaal-culturele en economische aspecten een rol spelen. Een andere trend die zich voordoet, is het ontwikkelen van gebiedsgericht milieubeleid, waarbij voor elk gebiedstypen in een gemeente specifieke milieuaambities geformuleerd worden. De beleidsruimte die een gemeente op basis van landelijk en provinciaal beleid heeft, biedt hiervoor genoeg mogelijkheden.

Op dit moment staat luchtkwaliteit hoog op de milieugenda in Nederland. In het Nationaal Luchtkwaliteitplan staan de maatregelen van het Rijk, provincies en gemeenten om de luchtkwaliteit te verbeteren. De eisen die vanuit Europese normstelling zijn afgeleid moeten plaatselijk worden overgenomen en sterk gecontroleerd. In 2010 moeten de gewenste normen zijn gehaald. Uit dit plan blijkt dat Nederland met het huidige beleid niet kan voldoen aan de EU-normen. Het kabinet heeft daarom besloten om extra maatregelen te nemen. Zo komt er een subsidie op roetfilters voor nieuwe dieselauto's en een stimuleringsregeling voor schonere motoren in de binnenvaart.

De natuur in Nederland delft vaak het onderspit door ontwikkelingen die zich voordoen op velerlei gebied; de groei van recreatie, de bevolkingsgroei, de intensivering en extensivering van de landbouw en dergelijke. Al deze veranderingen dwingen ons tot een duidelijke visie op de groene ruimte en de plaats die 'groen' heeft, zowel buiten als binnen de bebouwde kom. Door de eenzijdige economische gerichtheid van veel beleid is de natuur nog altijd vaak een ondergeschoven kindje. De economische waarde van 'groen' wordt zelden in de prijzen doorberekend.

Veel aandacht verdient op dit moment het waterbeleid. Voor Nederland is de hoeveelheid water waarmee we in de toekomst te kampen kunnen krijgen een groot knelpunt.

Visie van de ChristenUnie

Omgang met natuur en milieu speelt op heel veel beleidsterreinen. Daarom pleit de ChristenUnie ervoor om bij ruimtelijke planvorming, bij recreatie en educatie, groenbeheer, economische vraagstukken en vergelijkbare beleidsterreinen visie te vormen met oog op de langere termijn. De ChristenUnie gelooft dat de mens de schepping van de Schepper heeft ontvangen, om die te bebouwen én te bewaren. We hebben de natuur als het ware in bruikleen. Dat schept een grote verantwoordelijkheid. De volgende generaties, maar ook mensen die elders leven, ondergaan de gevolgen van onze manier van leven en ook van ons (milieu)beleid (of het ontbreken daarvan). Daarnaast dient de gemeente de waarde van de natuur zelf, waaronder ook de dieren, op het oog te hebben. De schepping bestaat niet alleen uit mensen. Samenleven, ook met dieren en met de natuur!

Rol van de overheid / rol van de samenleving

De Nota Ruimte biedt lokale overheden meer vrijheid om gebieden een bouwbestemming te geven. Hoewel dit gemeenten meer mogelijkheden biedt, dient zij hier uiterst zorgvuldig mee om te gaan; het gevaar bestaat dat het landschap anders "verrommelt" en er waardevolle natuur en landelijke gebieden verloren gaan. Door middel van een landschapsbeleidsplan kan een gemeente zich inspannen om natuur en landschap te beschermen.

De ChristenUnie wil dat Aalburg een positieve bijdrage levert aan de realisatie van de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur. Omdat de uitvoering van zo'n plan veel geld kost, en de gronden vaak eigendom zijn van agrariërs, is de medewerking van boeren hierbij onmisbaar. Het spreekt daarom vanzelf dat zij hierbij worden betrokken en een redelijke vergoeding ontvangen voor beheerswerkzaamheden.

Consumenten spelen een uitermate belangrijke rol bij het streven naar duurzame ontwikkeling. Via hun aankoopgedrag dwingen consumenten de bedrijven en de distributiesector om aandacht te hebben voor duurzame producten en diensten. Indien de consument kiest voor een duurzamere

levensstijl, zullen de producenten en de distributiesector daarop moeten inspelen. Ook de gemeente kan via haar inkoopbeleid het goede voorbeeld geven en kiezen voor duurzame goederen. Te denken valt aan producten afkomstig van biologische landbouw, eerlijke handel, producten met een ecolabel, herbruikbare producten, energiezuinige apparaten enzovoort.

Op het gebied van afval stimuleert de gemeente preventie en hergebruik in grote mate. Daarbij hanteert zij het principe: de vervuiler betaald. De ChristenUnie vindt dat er een financiële prikkel nodig is om de hoeveelheid afval terug te dringen en optimale scheiding van afval te bevorderen. Inwoners die bewust met afval omgaan moeten hiervoor worden beloond. Differentiatie van afval tarieven, Diftar, is hiervoor een uitstekend instrument.

Efficiënt ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit en investeringen in de infrastructuur zijn in de visie van de ChristenUnie direct verbonden met milieubeleid. Dat geldt ook voor het beleid dat gericht is op goede voorzieningen voor de fietser. De ChristenUnie pleit ervoor dat de gemeente jaarlijks een uitvoeringsprogramma "Fiets" opstelt en vervolgens evalueert, waarin de belangen van de fietser, zoals bereikbaarheid van gebouwen, fietsenstallingen, goede fietspaden en bewegwijzering worden uiteengezet.

Daarnaast is er blijvende aandacht nodig van de gemeente voor het openbaar vervoer. Waar mogelijk de dienstverlening van de buurtbus uitbreiden. De gemeente dient te zorgen voor goede voorzieningen bij de bushaltes, zoals bushokjes, banken, afvalbakken, fietsenstalling, goede voorzieningen voor gehandicapten.

Energiebesparing en klimaatbeleid

Energiebesparing kan alleen tot stand gebracht worden door het opzetten van samenwerkingsverbanden. Samen met diverse doelgroepen, zoals wijken, besturen, verenigingen, middenstand en bewoners dient daarom aan energiebesparing gewerkt te worden. Door deze groepen ook rechtstreeks bij innoverende acties te betrekken, ontstaat er meer belangstelling voor het thema. Als alle winkels in een winkelgebied de deuren altijd open hebben, vergt dat meer energie dan de capaciteit van een paar windmolens. Door groepen gebruikers te confronteren met reële cijfers over energieverbruik, en de verplichtingen in het kader van het Kyoto-akkoord, krijgen zij inzicht in wat zij zelf (individueel en als groep) aan besparing kunnen opbrengen. Het doel is dat deze actoren reële energie- en klimaatcontracten aangaan, waarbij ze resultaten beogen op het vlak van vergroten van kennis, veranderen van houdingen en gedrag rond energie. Een doorbraak van lage energiewoningen kan pas ontstaan, indien de bouwsector zelf verantwoordelijkheid hiervoor neemt.

De gemeentelijke bijdrage aan een mondiaal probleem moet niet worden onderschat. Individuele bijdragen aan energiebesparing, zowel privé als industrieel is naar onze mening alles bepalend. Het bewustwordingsproces stimuleren is daarom één van de belangrijke opgaven. We zijn een warm voorstander van het toepassen van windenergie in combinatie met andere alternatieve energievormen. Onze voorkeur gaat uit naar een klustering van windmolens langs de Bergse Maas. Zeker nu aan de overzijde ook al een aantal molens staan. Hier geldt ook een esthetisch argument.

Natuur- en milieu educatie

De zorg voor de natuur hangt af van de heersende maatschappelijke waardering voor de natuur om ons heen. Burgers (en gemeentebesturen!) zijn zich er vaak niet van bewust dat afgerande sloten (niet-natuurlijke oevers, maar houten beschoeiingen) dodelijk zijn voor flora en fauna, dat verkeerde onkruidbestrijding vogels en dieren verjaagt en dat het gewoon weggooien van batterijen uiteindelijk de kwaliteit van het water aantast, om maar een paar voorbeelden te noemen. Het gebrek aan kennis van en affiniteit met de natuur moet de aandacht krijgen. Door nu te investeren in kennis wordt er waardering, draagvlak en respect gecreëerd voor de toekomst. Hiermee is het van groot belang de natuur- en milieueducatie niet af te vallen maar te ondersteunen. De gemeente kan dit op meerdere manieren doen. Voorlichting geven op basisscholen en middelbare scholen, folders verstrekken bij de gemeentelijke heffingen, via diverse media aandacht geven aan het onderwerp en uiteraard zelf het goede voorbeeld geven.

Waterbeleid

Onze watervoorraden zijn niet oneindig. We moeten er dus zuinig mee omspringen om ervoor te zorgen dat er voldoende water blijft voor alle mensen. Regenwater is een geschenk uit de hemel – het

verdient beter dan het riool. Hoogkwalitatief water moet daarom niet ingezet worden voor laagwaardige toepassingen.

Helaas stroomt er niet alleen schoon regenwater door onze rivieren. Huishoudens, industrie en landbouw zijn verantwoordelijk voor veel vervuiling. De gemeente dient, in overleg met de provincie en het waterschap, aan te sturen op verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater. Zonder schoon water geen duurzame drinkwatervoorziening, geen aangename recreatie, geen overstromingsgebieden, geen natuur.

De gemeente moet streven naar het zoveel mogelijk afkoppelen van hemelwater om dit direct op het oppervlaktewater te lozen.

'Ruimte voor water' is een begrip dat ingang gevonden heeft, maar dat te vaak zeer beperkt wordt ingevuld. Het is meer dan overstrombare bekkens voor noodgevallen. De gemeente dient in dit opzicht een voorttrekkende rol te hebben en samen met burgers mee te denken met de waterschappen.

'Tijd voor water' is een nieuwer begrip. Meer tijd om te infiltreren, om te blijven staan, om zo vertraagd af te voeren. Houd het water zo lang mogelijk vast waar het valt.

De ChristenUnie pleit daarom voor:

- een integraal gemeentelijk fietsplan, waarbij een zo groot mogelijke scheiding gerealiseerd wordt tussen langzaam en snel verkeer. Voldoende goede en gratis fietsenstallingen bij alle openbare gebouwen, winkelgebieden en bushaltes
- een voorbeeldfunctie van de gemeente door een beleid dat waar groen moet worden gekapt, gezorgd moet worden voor herbeplanting. Monumentale bomen worden gespaard en beschermd. Er dient een lijst te komen van monumentale bomen, zowel bij particulieren als op gemeentegrond.
- een groenbeleidsplan met daarin duidelijke keuzes voor een groene gemeente
- het actief tegengaan van straatvervuiling door boetes. Bureau HALT kan vuilopruimers 'leveren' in het kader van een alternatieve straf. Bij grote evenementen, zoals markten, is een snelle reiniging na afloop vereist. Daarover worden duidelijke afspraken in de vergunning vastgelegd
- een verbod op hondenpoep in de openbare ruimte. De eigenaar moet dit zelf opruimen. De gemeente zorgt voor voldoende afvalbakken. Er zal zo weinig mogelijk gebruik gemaakt worden van z.g. hondenuitrenstroken in bewoonde gebieden
- het waar mogelijk afkoppeling van regenwater van de riolering om de belasting van de zuiveringsinstallaties te verminderen en ook de overstorten van vuil water vanuit de riolering te minimaliseren. Hiermee kan een positieve bijdrage geleverd worden aan de verbetering van de waterkwaliteit in onze gemeente
- het wegwerken van achterstallig onderhoud van de riolering. Waar nieuwe riolering wordt aangelegd, is de scheiding van afvalwater en regenwater het einddoel. Hiernaast kan gebruik gemaakt worden van regentonnen om inwoners te stimuleren bewust met hemelwater om te gaan
- een koppeling van rioolrechten aan het waterverbruik
- integrale visie op waterbeleid als het gaat om het risico op wateroverlast zo klein mogelijk te maken, de ruimtelijke inpassing van extra berging in combinatie met verfraaiing van het landschap en recreatie, het bevorderen van de waterkwaliteit
- stimulering van projecten waarbij de lokale middenstand in samenwerking met lokale verenigingen en lokaal bestuur zelf de promotor wordt van veilig en milieuvriendelijk verkeer naar de winkel
- stimulering van zuinig energiegebruik. Ook nieuwe mogelijkheden van alternatieve energiebronnen worden bevorderd. In de structuurvisie plus worden gebieden aangegeven. V
- afname van 'groene stroom' door de gemeente
- het werken met een energiebesparingsplan en een energiecoördinator. Bijzondere aandacht daarbij voor:
 - de mogelijkheid om warmte die bij productie van elektriciteit vrijkomt opnieuw te gebruiken
 - de mogelijkheden voor toepassing van warmtekrachtkoppeling
 - het energieverbruik van de openbare gebouwen en gesubsidieerde instellingen
 - de warmte-isolatie van woningen door het stellen van normen in de bouwvergunningen

Speerpunt 5: Samen met levensovertuigingen

Trends en ontwikkelingen

In de samenleving van vandaag zijn tendensen waar te nemen die religie in een kwaad daglicht stellen. De excessen zoals de bedreigingen van politici, de aanslagen in New York en Madrid en de moord op Theo van Gogh leidden tot negatieve associaties met godsdienst in het algemeen. Dat is een reactie die te begrijpen, maar ook te betreuren is. Deze gebeurtenissen laten duidelijk zien dat de Nederlandse samenleving waarin tolerantie en persoonlijke vrijheid belangrijke ijkpunten zijn, met schrik geconfronteerd wordt met een botsing van culturen. De onderliggende oorzaken daarvan liggen in het feit dat mensen elkaar niet kennen, geen relaties hebben met mensen van andere afkomst en (daardoor) geen respect voor elkaar hebben. Het recht op vrijheid van meningsuiting is voor de ChristenUnie van groot belang, en juist daarom moet daar zorgvuldig en met respect voor andersdenkenden mee om worden gegaan.

Juist de gemeenteraad is bij uitstek de plaats waar de verschillende overtuigingen met elkaar in gesprek zijn. Dáár moet het inhoudelijke debat tussen de verschillende overtuigingen plaatsvinden, zodat duidelijk is wat bindt en wat scheidt. Daardoor ontstaat ruimte voor echt begrip en voor tolerantie.

Visie van de ChristenUnie

Een samenleving waarin ruimte is voor levensovertuigingen kan alleen goed functioneren als er een helder beeld is wat de scheiding tussen kerk en staat inhoudt. Scheiding tussen kerk en staat betekent dat beide geheel eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden hebben. Tegen de achtergrond van eerdere fases in de geschiedenis van de verhouding tussen staat en kerk is de vrees voor een vermenging van beide instituties niet geheel onbegrijpelijk, maar tegenwoordig zijn we doorgeslagen en in het andere uiterste dreigen terecht gekomen: een volstrekte vervreemding tussen beide. Scheiding van kerk en staat mag geen scheiding van geloof en politiek betekenen. Alsof religie en levenbeschouwing geen invloed zou mogen hebben op politieke standpunten. Wie de Bijbel serieus neemt, laat dat doorwerken in zijn of haar mening over de omgang met mens en natuur. In die zin beschouwen wij het als onmogelijk om zogenaamde "neutrale standpunten" in te nemen. De plaats die godsdienst inneemt in het publiek leven moet daarom, binnen de kaders van de wet, behouden blijven.

De ChristenUnie wil de kerken en andere geloofsgemeenschappen uitdagen om zich niet uit het maatschappelijk middenveld te laten slaan en alles in het werk te stellen om de politiek op aangelegen punten en op ongelegen momenten van hun opvattingen blijf te geven. De kerk mag de overheid niet loslaten én de overheid heeft de kerk tegenwoordig meer nodig dan ooit .

Rol van de overheid / rol van de samenleving

Wil religie niet tot een tweedeling leiden maar een samenbindende factor zijn, dan zal de overheid de waarde van religie in een samenleving moeten (her)ontdekken. Een samenleving zonder religie mist veel maatschappelijk kapitaal in de vorm van vrijwilligers, zingeving en identiteitsbeleving. Daarbij geloven wij dat het christelijk geloof en de christelijke waarden en normen het meest heilzaam zijn voor de samenleving.

Zijn er vanuit kerken stichtingen in het leven geroepen om mensen die op welk manier dan ook hulp nodig hebben te ondersteunen, dan verdient dit ondersteuning vanuit de gemeente. In het kader van de Wet Maatschappelijk Ondersteuning, waarin de verantwoordelijkheid voor elkaar in feite wordt 'teruggegeven' aan de samenleving, zijn deze initiatieven zeer gewenst.

Zondagsrust

Vanuit het christelijke geloof pleiten wij voor zondagsrust en in het verlengde daarvan voor de sluiting van winkels op zondag. Een collectieve rustdag is buitengewoon waardevol in een hectische, soms dolgedraaide samenleving. Mensen moeten in alle rust naar de kerk kunnen gaan. Mensen moeten samen met familie, vrienden, burens een vrije dag kunnen beleven. Dat lukt niet als iedereen op andere

dagen van de week vrij heeft. Wij willen ruimte geven voor het geestelijke en sociale leven van mensen. De ChristenUnie ziet de zondagsrust dan ook als een goede gave van God, niet om mensen te beknotten. Het is zowel voor christenen als voor niet-christenen waardevol om een ritme van weken en rusten te hebben. Daarbij streven wij niet naar een hele gedetailleerde discussie over wat wel en niet toelaatbaar is op zondag. Het woord "genieten" betekent: loskomen van dagelijkse bezigheden, niet werken en voor je laten werken, de gemeenschap met elkaar zoeken en de zondag aan God wijden. In de gemeenteraad willen we ander partijen overhalen mee te gaan met de eerste drie punten. Dat kan worden samengevat met het woord "ontspanning en ontmoeting". Zo'n zondag kan rustig zijn, maar ook actief. Als het gaat om activiteiten die de *economische* cadans even laten stilvallen, zijn wij, afhankelijk van de invulling, niet bij voorbaat tegenstander. Als het gaat om koopzondagen, dan zijn wij duidelijk tegen.

Onderwijs

De ChristenUnie maakt zich sterk voor het behoud van het bijzonder onderwijs in de gemeente. Bij eventuele samenwerkingsscholen en/of brede scholen dienen voorwaarden gecreëerd te worden waardoor er sprake is van het behoud van de identiteit van de school. Kennis van de geschiedenis van het christendom en het christelijke stempel op de geschiedenis van Nederland is ook op openbare scholen van groot belang. Er zijn nog te veel jongeren die zonder hun studie af te maken van school verdwijnen. Dit vraagt om blijvende aandacht voor deze kwetsbare groep jongeren.

De ChristenUnie pleit daarom voor:

een structurele samenwerking tussen de ChristenUnie-fractie en kerken en maatschappelijke organisaties om zo een voortrekkersrol te spelen in het bundelen van hun krachten en op die manier te komen tot overtuigende politieke acties en stellingnamen
stimulering van de discussie tussen religieuze en culturele bevolkings groepen
ondersteuning van initiatieven vanuit kerken of ander maatschappelijke organisaties die gericht zijn op de ondersteuning en hulp van mensen die dat nodig hebben.
het sluiten van winkels op zondag om ruimte te geven aan het beleven van het geloof, een ongestoorde kerkgang en vanwege het collectieve rustmoment (tijd voor relaties)

De ChristenUnie over kunst en Cultuur

De ChristenUnie staat op het standpunt dat kunstenaars het leven verrijken door hun benadering van wat er om ons heen gebeurt. Zij kunnen de ogen openen, zowel voor het goede en het mooie als ook voor het bedreigende en het lijden. Bovendien kan kunst de aandacht voor de geschiedenis levend houden en mensen helpen bij het ervaren van een identiteit. Kunst en cultuur kunnen daarom mensen samenbinden en bijdragen aan maatschappelijke betrokkenheid.

Rol van de overheid / rol van de samenleving

Het gemeentebestuur dient de 'bereikbaarheid' van kunst- en cultuuruitingen te bevorderen. Dat betekent niet dat de overheid deze sector financieel moet onderhouden. Eigen bijdragen en eigen (financieel haalbare) initiatieven zijn daarom het uitgangspunt. Kunst en cultuur dienen immers 'van de burger' te zijn. De overheid heeft daarin een stimulerende en faciliterende rol.

Kunst bindt mensen samen. Het is daarbij wel nodig dat kunstenaars en kunstinstellingen het contact met de bevolking zoeken. Kunstcommissies in gemeenten moeten daarom niet alleen uit deskundigen op het gebied van kunst, architectuur en openbare ruimte moeten bestaan, maar ook uit een aantal 'gewone' burgers. De gemeente kan zich ervoor inzetten om een brug te bouwen tussen kunst(ernaar) en burger door bijvoorbeeld kunst- en cultuuronderwijs te stimuleren. Daarnaast dient kennis van diverse geestelijke stromingen en cultuurhistorische waarden gestimuleerd te worden om diverse vormen van kunst te kunnen begrijpen.

Kunst bindt mensen samen. Daarom moet aan de verschillende aspecten van kunst en cultuur aandacht besteed worden. De ChristenUnie wil dienstbare kunst (ten dienste van bevolking) en innovatieve kunst niet tegenover elkaar zetten. Voor beide aspecten moet er plaats zijn. Ook betrokkenheid bij de amateurverenigingen is gewenst.. Relaties tussen toneel verenigingen van ouderen en jongeren, amateurkunst en professionele podia, nieuwe en oude kunstvormen, nieuwe en aanwezige culturen zorgen voor wederzijds begrip, verbreding van het blikveld en versterking van de onderlinge samenhang.

Kunst bindt ook jongeren samen. Jongeren kunnen zich door middel van kunst op een positieve manier uiten, culturele verschillen leren respecteren, en hun eigenwaarde gevoel ontwikkelen. Een belangrijke factor is daarom de aanwezigheid van betaalbare instellingen, eventueel gesubsidieerd voor de lage inkomens, en een breed aanbod op gebied van kunst en cultuurprogramma's. Vaak is het de jeugd die zich bezig houdt met nieuwe cultuuruitingen, bijvoorbeeld rond nieuwe media.

Kunst en cultuur bindt mensen samen. Als kunst tot excessen leidt in de vorm van (aanzet tot) discriminatie, geweld, godslastering en onzedelijkheid, dan drijft kunst mensen juist uit elkaar. Daarom is het de taak van de gemeente om een aantal criteria te stellen op deze gebieden. We hebben het dan over kunstuitingen die direct of indirect worden gesubsidieerd door de overheid. Het mag echter niet zo zijn dat alleen kunst die de overheid bevalt, wordt uitgevoerd of gemaakt. Kunst is immers iets van en voor de samenleving zelf.

De ChristenUnie pleit daarom voor:

- het beschikbaar stellen van openbare gebouwen, zoals bibliotheken voor kunstenaars uit de eigen gemeente die vallen onder de zogenaamde WIK regeling. Ook gaat de gemeente creatief om met (tijdelijk) leegstaande panden door atelierruimte of oefenruimte aan te bieden aan kunstenaars
- het standaard voorzien van inscripties waarin de kunstenaar, het jaar, de titel en zo mogelijk de betekenis van het kunstwerk wordt vermeld
- stimulering van diverse relaties op kunstgebied: relaties tussen diverse soorten amateurkunstverenigingen, relaties tussen professionele kunstinstellingen en scholen
- stimulering van cultuureducatie door de cultuurinstellingen in de stad en kunst en cultuuronderwijs als integraal onderdeel van het onderwijsprogramma
- hantering van criteria rondom geweld en discriminatie, godslastering en zedelijkheid, uitsluitend om excessen te voorkomen.

Speerpunt 6 Economie, samen winnen

Trends en ontwikkelingen

De ideologie van de vrije markt heeft de laatste jaren de vanouds gemengde Nederlandse markteconomie sterk van aanzien doen veranderen. De sociale welvaartsstaat beweegt zich steeds meer richting de liberale welvaartsstaat. De overheid treedt terug uit sectoren die ze aan de markt denkt te kunnen overlaten. Deregulering wordt daarbij gebruikt om de slagkracht van de maatschappij (lees markt) te verhogen. Veel daarvan speelt zich af op nationaal niveau. Maar ook deze trend is ook waar te nemen binnen de gemeentegrenzen. Ook voor gemeenten is het belang van een goed draaiende lokale economie groot. Het Rijk legt zich toe op het stellen van algemene kaders, de invulling en uitvoering van beleid wordt overgelaten aan de lagere overheden (o.a. Nota Ruimtelijk Economisch Beleid van het ministerie van Economische Zaken uit 1999). Beleidstaken en financiële verantwoordelijkheden van gemeenten zijn daardoor toegenomen. Gelijktijdig met deze decentralisatie van verantwoordelijkheden is er een ontwikkeling van regionalisering van economisch beleid. Onderlinge afstemming van beleid en samenwerking met andere gemeenten worden steeds belangrijker.

Het MKB wordt wel de motor van onze economie genoemd. Van de ruim 700.000 bedrijven in Nederland zijn er bijvoorbeeld meer dan 270.000 bedrijven met de rechtsvorm 'eenmanszaak' met minder dan 10 werknemers. Ook een interessant gegeven voor gemeenten is dat 95% van de bedrijven maar één vestiging heeft. Bovendien gaat het hier veelal om relatief arbeidsintensieve en vaak weinig milieuvriendelijke bedrijven. Voor een gemeente is, naast het belang van een gezond midden en kleinbedrijf, ook de aanwezigheid van een breed spectrum aan kleinere bedrijven van groot belang voor de leefbaarheid. Op dit moment is er onder de zelfstandigen zonder personeel (ZZP-ers) veel armoede te vinden. Dat zijn allemaal redenen voor een gemeentebestuur om niet alleen aandacht te besteden aan grote bedrijven, maar zich daarnaast ook te richten op het MKB.

De visie van de ChristenUnie

Centraal in de economische visie van de ChristenUnie staat het besef dat de mens de opdracht heeft de aarde op een verantwoorde manier te "bouwen en bewaren". Dit betekent voor de persoonlijke sfeer dat ieder dient te zorgen voor zichzelf, zijn gezin, zijn naasten en zijn omgeving en zo zijn mogelijkheden te benutten om zich voor de gemeenschap en tot eer van God te ontplooien. Die opdracht kan in groter verband alleen samen worden uitgevoerd, door markt en overheid, ieder in een eigen rol. Een voorwaarde daarvoor is dat de economische ontwikkeling gericht is op ontwikkeling van de samenleving als geheel, en daarom rekening houdt met de schepping en met toekomstige generaties.

Rol van de overheid / rol van de samenleving

De overheid heeft vooral een regulerende rol. Zelfstandigen dienen op een goede wijze gestimuleerd te worden. In regelgeving rondom bijzondere bijstand horen zij niet buiten de boot te vallen. De gemeente ziet erop toe dat de ruimtelijke, economische en technologische ontwikkeling niet ten koste gaat van de levensvoorwaarden voor mensen, dieren en planten, maar deze zo mogelijk verbetert. Landelijk waakt de overheid ervoor dat oneerlijke concurrentie vermeden wordt én dat er geen monopolies ontstaan. Zij draagt ook royaal bij in de pogingen de welvaart mondiaal beter te balanceren door de ontwikkeling in zwakke economieën te stimuleren en te ondersteunen.

Niet alle economische activiteiten dragen bij aan een ethisch verantwoorde maatschappij. De ChristenUnie verwerpt ook daarom activiteiten als prostitutie, gokhallen en coffeeshops. Verder is zij zeer kritisch over tendensen richting een 24-uurseconomie. Mens en samenleving zijn gebaat bij gemeenschappelijke rustmomenten. De zondag is daar uiterst geschikt voor en is een belangrijke verworvenheid uit onze christelijke traditie. De gemeente dient altijd op zoek te zijn naar een balans tussen welvaart en welzijn.

Vestigingsbeleid

De gemeente hanteert een vestigingbeleid voor bedrijven waarin het van belang is dat economische ontwikkelingen in harmonie met de omgeving plaats vinden. De overheid mag daarin niet de rol van betuttelaar op zich nemen, maar kan ook niet met iedere oplossing die het bedrijf aandraagt klakkeloos in zee gaan. Zorgvuldig zullen de kaders, afhankelijk van de plaats van het bedrijf in zijn omgeving, bepaald moeten worden. Om willekeur te voorkomen, zullen heldere vestigingseisen in duidelijke bestemmingsplannen vast moeten liggen. De belangen van de burgers moeten hierin niet vergeten worden.

Door het voeren van een goed vestigingsbeleid kunnen zowel overheid als burgers samen winnen. De aanwezigheid van een veelkleurig palet aan bedrijven is goed voor de werkgelegenheid. Wanneer het maar enigszins kan zal moeten worden voorkomen dat de plaatselijke economie eenzijdig op een bepaald type werk is gericht. De ChristenUnie hecht veel belang aan het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Duurzaamheid is daarbij een sleutelwoord. Het is, ook in dat kader, een taak voor de gemeente om te bezien of bedrijven van elkaars expertise of producten gebruik kan maken. Door bundeling van productie en distributie kan veel transport voorkomen worden, kan veelsoortige werkgelegenheid worden geboden en kan intensief gebruik gemaakt worden van de dure infrastructuur. Wat voor de één afval is, is voor de ander een grondstof. Zo wordt op zorgvuldige wijze met de grondstoffen omgesprongen.

De gemeente zorgt voor een heldere regelgeving. Daar is op lokaal niveau heel veel aan te doen. Eén loket voor alle vragen van bedrijven voorkomt bureaucratie en eindeloze afhandelingprocedures. Door snelle afhandelingen van de verschillende soorten vergunningen en een goede afstemming binnen de gemeente wordt meegewerkt aan een positief vestigingsklimaat. Het is van belang dat alle vergunningen voldoen aan de wettelijke eisen, maar dat overdaad aan regels daarin gesaneerd worden. Dit zal door de gemeenteraad nauwlettend worden gecontroleerd.

Werk

Een goede werkgelegenheid is van belang voor zowel de bedrijven als de gemeente en haar inwoners. Het belang om zoveel mogelijk mensen uit de uitkering te halen en houden is bijzonder groot. Het geld dat hiervoor beschikbaar is moet efficiënt ingezet worden. Er is door samenwerking op dat terrein dus heel wat te winnen. Wanneer bedrijven bijdragen in de scholing van jongeren ligt het werk als het ware om de hoek klaar. Jongeren kunnen op die manier beter aan de slag. Bedrijven hebben zo de nieuwe arbeidskrachten binnen handbereik. En voor de gemeente is er een grote plaatsingsmogelijkheid van mensen die tot de arbeidsmarkt willen toetreden. Het is daarom van belang dat de gemeente in overleg met het bedrijfsleven onderzoekt op welke wijze zij in opleidingstrajecten en om/bij/nascholingen kan bijdragen. En daarover ook afspraken maakt met het bedrijfsleven.

Hoewel de druk om aan het werk te gaan en blijven groot moet zijn, getuigt het ook van maatschappelijke moed wanneer erkend worden dat niet iedere burger op dezelfde wijze in onze productie- en prestatiecultuur kan meekomen. Maatschappelijk ondernemen is daarom ook dat zowel overheid als bedrijfsleven ruimte bieden aan mensen die moeilijker kunnen meekomen. Door inschakeling in vrijwilligerstrajecten, of leerwerktrajecten dan wel door laaggeschoolde arbeid aan te bieden zal de maatschappij weer samen winnen.

De gemeente voert goed overleg met maatschappelijke organisaties van onder andere werkgevers en werknemers. Afstemming van economische activiteiten binnen de regio is van toenemend belang. Ook daar is samenwerken winst. Plaatselijk draagt kleinschaligheid bij aan leefbaarheid.

De ChristenUnie pleit daarom voor:

- eenvoudige en heldere vestigingseisen voor bedrijven
- In vervolg op bovenstaand punt willen wij ook aandacht voor de leegstand op de bedrijvenparken in de Gemeente Aalburg en zouden wij als stimulans richting de bedrijven willen komen met extra aandacht voor het aankooprijke beleid en regelgeving met betrekking tot vestiging
- het betrekken van het bedrijfsleven bij opleidingstrajecten voor jongeren

- aandacht voor de gevolgen van de vestiging van bedrijven voor natuur en omgeving. Eerst goed doordenken, dan vastleggen, en op voorhand aan de bedrijven als vestigingscriterium meegeven
- aandacht willen wij voor de revitalisering van de bedrijvenparken. Wij noemen als voorbeeld het bedrijvenpark in Veen, wat door inzet van groenprojecten verfraaid zou kunnen worden en wij willen extra aandacht voor de beveiliging van o.a. dit bedrijvenpark
- Bij het opzetten van nieuwe bedrijvenparken duidelijke regels stellen om uitstraling van bedrijventerrein te waarborgen.
- het betrekken van de afdelingen economische zaken en maatschappelijke diensten bij het in kaart brengen van de lokale werkgelegenheidsmarkt. Zo wordt de adviesfunctie van de gemeente versterkt.
- voldoende aandacht aan de ruimtelijke samenhang tussen wonen en werken, goede infrastructuur en daarbij passende planologische maatregelen
- een geschakeerde samenstelling van werkgelegenheidsobjecten en aandacht voor de regionale positie van de gemeente in de arbeidsmarkt
- afstemming van het aanbod op de arbeidsmarkt en de beroepsopleidingen in de omgeving op elkaar: énerzijds proberen bedrijven aan te trekken die aansluiten bij de beroepsopleidingen in de buurt en anderzijds de afstemming bevorderen tussen beroepsopleidingen en de (lokale) arbeidsmarkt
- mogelijkheden voor vestiging van bedrijven die in de dagelijkse levensbehoeften voorzien; in de buurten, wijken of dorpen die door omvang en ligging daarvoor in aanmerking komen
- goede toegang tot de gemeentelijke diensten, duidelijke loketten, geen verkokering, geen belemmerende ambtelijke cultuur
- mogelijkheden onderzoeken om actiever te participeren in overlegorganen van betrokken partijen bij invulling van bedrijvenparken